

Verksamhetsberättelse 2023

Valnämnden

Innehåll

Innehåll

Bedömning och analys.....	3
Analys av verksamhetens resultat, ekonomi och personal.....	3
Förväntad utveckling	3
Ekonomi	4
Uppföljning av mål och inriktning	5
Målredovisning	5
Strategiska utvecklingsuppdrag.....	5
Uppföljning av nämndens verksamhet	6
Volymtal, personalstatistik och nämndindikatorer.....	7
Politiska styrdokument som nämnden har aktualitetsprövat.....	8

Övriga bilagor

- Bilaga 1 Internkontrollrapport
- Bilaga 2 Uppföljning av förvaltningens verksamhetsplan

Nämndens uppdrag

Valnämnden har enligt Linköpings kommuns reglemente i uppdrag att svara för:

- genomförande av val i enlighet med bestämmelserna i vallagen, kommunallagen, folkomröstningslagen, lagen om kommunala folkomröstningar
- övriga till området hörande lagar, förordningar och föreskrifter.

I detta uppdrag ingår bland annat att valnämnden vid val ska utse och utbilda röstmottagare, se till att det finns vallokaler och ansvara för förtidsröstningen i kommunen. Nämnden ansvarar också för den preliminära räkningen av rösterna dels på valkvällen och under onsdagen, veckan efter valdagen. Valen ska genomföras på ett rättssäkert sätt.

Bedömning och analys

Verksamhetsberättelsen är en uppföljning av valnämndens samlade verksamhet för 2023 utifrån bl.a. reglemente, internbudget och förvaltningens verksamhetsplan. Utifrån uppföljningen och revisionsberättelserna för nämnder och styrelser prövar kommunfullmäktige frågan om ansvarsfrihet i styrelser och nämnder. Genom en uppföljning utifrån mål och resultat kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Analys av verksamhetens resultat, ekonomi och personal

Under 2023 genomfördes inga planerade val. Nästa val, till Europaparlamentet, äger rum i juni 2024. Det finns, liksom tidigare, fortfarande behov av att prioritera genomförandet av val i högre grad i hela den kommunala organisationen och förberedande arbete har påbörjats för detta inom valnämndens kansli. Eftersom det finns en tillsvidareanställd valsamordnare skapar det större förutsättningar att upprätthålla kompetens samt löpande, även i åren mellan val, bedriva ett långsiktigt utvecklingsarbete för prioriteringen av valarbetet i hela organisationen.

Finansieringen av tjänsten för valsamordnaren finns inom valnämndens budget, men anställningen är organisatoriskt placerad vid Kommunkansliet inom Kommunledningsförvaltningen. Periodisering av den kostnaden gjordes från och med april, vilket innebar att valnämnden i delårsrapporten per den 31 mars redovisade ett överskott.

Valnämndens verksamhet har under året löpt på enligt plan. Valnämndens kansli har, på uppdrag av valnämnden, bedrivit förberedande verksamhet inför EU-valet den 9 juni 2024. Exempel på detta är arbete med rekrytering av röstmottagare, bokning av vallokaler samt utvecklingsaktiviteter så som förberedelser inför utökad samarbete med andra förvaltningar i valet. Resultatet för helåret 2023 visar på ett mindre underskott som beror på högre kostnader för arvoden för valnämndens ledamöter och högre kostnader för IT-systemet Kaskelot än budgeterat.

Händelser av väsentlig betydelse

En ny valnämnd tillträdde den 1 januari 2023, vilket beroende på nämndens sammansättning kan påverka kostnaderna för dess arvoden och ersättningar. Den nya nämnden kommer under 2023 introduceras i valnämndens arbete.

Ekonomi, belopp i tkr

Ekonomi	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut 2022
Verksamhetens nettokostnader	1 130,9	1 084,0	-46,9	5 035,2
Investeringar, netto	0	0	0	0

Kommentar

Valnämnden redovisar ett underskott på -46,9 tkr i bokslut 2023. Kommentarer till detta redovisas under rubriken Resultat 2023, Analys och kommentarer.

Förväntad utveckling

Valnämnden ser att såväl personella som ekonomiska resurser behöver fortsätta att prioriteras, vilket har påtalats under lång tid. Inför 2023 fick valnämnden en utökad budgetram med 620 tkr för att kunna tillsvidareanställa en valsamordnare som har i uppgift att arbeta med valrelaterade frågor även mellan valåren. Valsamordnaren är organisatoriskt placerad på Kommunkansliet. Detta är ett steg i rätt riktning när det gäller att behålla kompetens och ökar förutsättningarna för att kunna bedriva ett långsiktigt utvecklingsarbete. För att möta framtida behov gjordes anspråk på en utökning av valvaktmästarresurs under de mest intensiva valmånaderna i planeringsunderlaget inför 2024, vilket inte fick gehör i budget 2024 för Linköpings kommun.

Vid valet 2022 blev det tydligt att utvecklingen i omvärlden kräver ett ökat fokus på säkerhetsarbete och att förändringar i vallagen gällande till exempel avskärningar får konsekvenser som gör verksamheten mer resurskrävande. De senaste valens jämna resultat kombinerat med förändringarna i det politiska landskapet ställer också ökade krav på kommunerna att ha beredskap för eventuella extra val, vilket även det påverkar de ekonomiska förutsättningarna.

När det gäller den förväntade utvecklingen på kort sikt så arbetar nämnden och valnämndens kansli med att genomföra Europaparlamentsvalet den 9 juni 2024. Vid detta val kommer ett antal nya lösningar både vad gäller lokaler för förtidsröstning och rekrytering av vice ordföranden som nya arbetssätt kring vikariehantering, HR-administration, utbildning och bemanning av valförrådet med mera att testas. Detta för att, på sikt, kunna genomföra val på ett mer kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt, men också för att säkerställa att det finns en upparbetad organisation i händelse av omval eller extra val.

Inför mellanvalsåret 2025 gör valnämnden anspråk på en utökning av ramen med 100 tkr för att täcka de ökade arvoden för nämndens ledamöter på grund av fler sammanträden året innan valår samt högre kostnader för IT-systemet Kaskelot.

Ekonomi

Resultat 2023

Verksamhet	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut 2022
Bidrag				-4 569
Arvoden, förlorad arbetsförtjänst	147	113	-34	5 887
Lokalkostnader vallokaler, förråd m m	237	273	36	1 430
Administrativa tjänster	664	663	-1	1 676
System, data och telekostnader	64	35	-29	214
Konsulter, tolkar, kommunikation	1		-1	82
Övrigt	16		-16	315
Summa nettokostnader, tkr	1 131	1 084	-47	5 035
<i>varav kostnader</i>	<i>1 131</i>	<i>1 084</i>	<i>-47</i>	<i>9 604</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4 569</i>

Analys och kommentar

I bokslutet för 2023 redovisar valnämnden en negativ avvikelse om -46,9 tkr. Avvikelsen prognostiserades redan i delårsrapporten per den 31 mars 2023 i och med att valnämnden under 2023 behövde sammanträda vid fyra tillfällen, vilket är en gång mer än vad nämnden normalt sett behöver göra under ett mellanvalsår beroende på att det är året före valår. Vidare tog prognosen även höjd för att drift- och licenskostnaderna för IT-systemet Kaskelot ökat och ett mindre underskott förutsågs även gällande den posten.

Kostnaderna har därefter utvecklats i takt med prognosen. Delårsrapporten per den 31 oktober 2023 visade på ett underskott om -24,4 tkr, vilket då var ett större underskott än det som redovisades den 30 september 2023 som var -3,6 tkr. Däremot så visade då verksamhetsområdet Lokalkostnader ett överskott, vilket det även gör för helåret och bidrar till att göra underskottet mindre.

Uppföljning av mål och inriktning

Målredovisning

I detta avsnitt redovisas nämndens målavstämning som även framgår under avsnittet "Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal". Måluppfyllelsen grundas på en sammanvägd bedömning utifrån resultat, förvaltningens verksamhetsplan, nämndindikatorer och andra genomförda eller planerade aktiviteter.

Målområde Samhälle

Nämndmål: Effektiv organisation med goda resultat

Delvis uppnått

Nämndmålet bedöms delvis uppnått vid helår 2023. Bedömningen baseras på en sammanvägning av de båda nämndindikatorerna där nämndindikatorn "Beredskap för extra val" kontinuerligt vidmakthålls genom checklistor, inventerat och påfyllt valförråd med mera i den mån det går. Valnämnden och valkansliet förfogar dock inte över alla delar i valprocessen utan är beroende av yttre faktorer för få tillstånd ett extra val. Det som gör att målet anses delvis uppnått är att nämndindikatorn och aktiviteten i verksamhetsplanen för 2023 "Skapa förutsättningar för att valet ska bli en kommunal angelägenhet i form av ökad samverkan mellan nämnders verksamheter" tar tid att förankra och verkställa då det kräver ett kontinuerligt arbete över tid.

Nedan anges ett urval som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Effektiv organisation med goda resultat:

- Ett exempel på ökad samverkan under 2023 är ett samarbete med Utbildningsförvaltningen gällande bemanning samt Verksamhet- och serviceförvaltningen gällande bl a IT- och löneadministration. Denna nämndindikator och aktivitet återfinns som ett nämndmål för valnämnden 2024.
- Processkartläggning av valet har genomförts.
- Övriga aktiviteter i verksamhetsplanen för 2023 "Revidera verksamhetsskyddsanalysen inför valet 2024" och "Upprätthålla beredskap för extra val" är klara, medan "Planera genomförandet av valet 2024 utifrån utvärderingen valet 2022" fortsätter under första halvan av 2024.

Strategiska utvecklingsuppdrag

Kommunfullmäktige gav i Budget 2023 med plan för 2024-2028 strategiska utvecklingsuppdrag till nämnderna. Åtgärder i enlighet med uppdragen har inarbetats i nämndens internbudget som redovisats till kommunfullmäktige i april 2023 (KF 2023-04-25 154) och till kommunstyrelsen i april (2023-05-09, KS §148). I tabellen nedan redovisas aktuell status för strategiska utvecklingsuppdrag riktade till nämnden. Ej genomförda strategiska utvecklingsuppdrag överförs till 2024 för genomförande.

Kommungemensamma

6. Samtliga nämnder ska prioritera avtalsuppföljning utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv för att förebygga välfärdsbrottslighet samt fusk och oegentligheter.	Kvarstår, genomförs under 2024
8. Samtliga nämnder ska öka användandet av digitaliseringens möjligheter för förbättrad service till medborgare samt fortsatt verksamhetsutveckling och effektivisering.	Pågår, fortsätter 2024

Uppföljning av nämndens verksamhet

Då 2023 utgjort ett mellanvalsår har nämndens verksamhet huvudsakligen bestått att förberedelser inför Europaparlamentsvalet 2024.

Planer och program

Valnämnden har inga planer och program att följa upp.

10-årig lokalförsörjningsplan

Valnämnden har ingen lokalförsörjningsplan.

Internkontroll

Valnämndens kansli/Kommunkansliet arbetar löpande och vid avstämning utifrån dokumentet Aktiviteter internkontrollplan som är en förteckning där aktiviteterna från nämndens internkontrollplan specificeras.

Delar av valnämnden har tillsammans med tjänstepersoner gjort en verksamhetsskyddsanalys inför valet 2024 som identifierar risker i valprocessen, vilka sedan ska åtgärdas med hjälp av en plan för skyddsåtgärder.

Kontrollmomentet "Nämndadministration" som innebär att valnämnden fattar beslut i god tid för Kommunkansliet att kunna verkställa att besluten följs upp efter varje sammanträde och värderas gentemot valmyndighetens, valnämndens och Kommunkansliets kalendrar och hålltider för när olika moment behöver vara klara. Om ärenden till valnämnden inte följer utsatt årshjul medför det en risk att ärendet inte beslutas enligt tidplan, vilket i sin tur kan medföra förseningar i ärendets verkställighet och framdrift. De senaste åren har Kommunkansliet upparbetat rutiner och årshjul för valnämndens arbete och organisation för att valnämndens arbete ska fortlöpa enligt plan. Resultatet av detta internkontrollmoment visar att årshjul med tillhörande aktivitetslista har bidragit till att valnämnden fattat beslut i god tid för att besluten ska kunna verkställas.

Kontrollmomentet "Utlysning extra val" som innebär att Kommunkansliet ska upprätta och upprätthålla beredskap för tillgängliga vallokaler samt säkerställa tillgång till valmaterial genomförs kontinuerligt genom att erfarenheter och förbättringsmöjligheter från valet 2022 tas tillvara. Inköp med mera har gjorts med tanke på eventuellt extra val.

Kontrollmomentet "Nya valdistrikt" som innebär att identifiering av om valdistrikten behöver ändras utifrån antalet röstberättigade har nu genomförts och resulterade i slutsatsen att någon ny indelning inte behöver göras inför EU-valet 2024 däremot finnas behov av att göra det inför valet till riksdag, region och kommun 2026. Om en ändring ansetts nödvändig hade kommunfullmäktige behövt fastställa valdistriktens indelning senast 31 oktober 2023.

Personal- och kompetensförsörjningsplan

Valnämnden har ingen personal- och kompetensförsörjningsplan.

Objektsplan (IT-styrning)

Valnämnden har ingen egen objektsplan utan det IT-system som är koppla till val, Kaskelot, ingår i objektet Administration, Kommunikation och Näringsliv (AKN).

Aktualitetsprövning av politiska styrdokument

Valnämnden har inte beslutat om några politiska styrdokument och har inte heller några sedan tidigare att aktualitetspröva.

Volymtal, personalstatistik och nämndindikatorer

Senast tillgängligt utfall redovisas för volymtal och nämndens nämndindikatorer. All individbaserad statistik skall vara uppdelad efter kön om det inte finns särskilda skäl mot detta.

Målområde: Verksamhet

Kommunövergripande mål: Effektiv organisation med goda resultat

Nämndmål	Mål uppnått	Nämndindikator	2021	2022	2023	Målvärde
Effektiv organisation med goda resultat	Delvis	Beredskap för extra val	I.U	I.U	Processkartläggning genomförd	Upprätthållas
		Fler verksamheter bidrar till att göra valet till en kommunal angelägenhet	I.U	I.U	Samarbeta med fler aktörer	Öka

Politiska styrdokument som nämnden har aktualitetsprövat

Valnämnden har inte beslutat om några politiska styrdokument och har inte heller några sedan tidigare att aktualitetspröva.